

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Lidzbark Warmiński - zabytki i kabarety

czas trwania: 1 dzień, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: bardzo
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Lidzbark Warmiński, to niegdysiejsza stolica Warmii. Przez długi czas miastem rządili biskupi warmińscy, którzy w XIV wieku zbudowali tu piękny zamek należący obecnie do najważniejszych polskich zabytków. Dziedziniec zamkowy przypomina dziedziniec zamku na wawelskiego. W zamku gościli m. in. Mikołaj Kopernik, Pius II, Ignacy Krasicki, Napoleon Bonaparte i inni.

Drugim zabytkiem jest XIV-wieczna kolegiata św. Piotra i Pawła wielokrotnie przebudowywana. Spacerując po starym mieście wśród pięknych zabytkowych domów i kamieniczek obejrzymy jeszcze dawny kościół ewangelicki z 1823 roku, Wysoką Bramę z 1352 roku, fragmenty murów miejskich z basztami z XV wieku, pawilon ogrodowy tzw. "oranżerię Krasickiego" zbudowany w 1723 roku, neogotycki ratusz i barokowy kościół Podwyższenia Krzyża.

W czasach współczesnych Lidzbark Warmiński znany jest z corocznych Biesiad Humoru i Satyry, spotkań kabaretowych odbywających się w amfiteatrze zlokalizowanym u stóp zamku. Miasto jest przygotowane na przyjęcie turystów posiada hotele, restauracje i kawiarnie.

Zapraszamy.

Program wycieczki

Lidzbark Warmiński Zamek biskupów warmińskich

Wawel Północy

Zamek biskupów warmińskich należy do najlepiej zachowanych gotyckich zamków w Polsce. Monolit z czerwonej cegły z wieżami w narożach wzniesiono w drugiej połowie XIV w. w widłach Łyny i Symsarny. Przez ponad 400 lat stanowił główną siedzibę biskupów warmińskich. W wiekach XVII i XVIII przestał być znaczącą fortalicją, przeistaczając się w najważniejszy dwór Warmii. Książęta-biskupi byli mecenasami sztuk, utrzymywali bibliotekę, galerię malarstwa i grafiki oraz teatr. Lidzbarski zamek stanowił regionalny katolicki ośrodek życia umysłowego i kulturalnego konkurujący z protestanckim dworem elektorskim w Królewcu. W latach 1466-1772 Warmia należała do Rzeczypospolitej, a biskupi zasiadali w polskim senacie.

Wśród najważniejszych rezydentów zamku nie brak więc postaci mocno związanych z naszą historią. Wystarczy wspomnieć, że wśród piastujących urząd biskupa Warmii byli: Stanisław Hozjusz, Andrzej Batory, Marcin Kromer oraz Ignacy Krasicki (ostatni biskup warmiński, opuścił Lidzbark w 1795 r.). Przez kilka lat mieszkał tu i pracował Mikołaj Kopernik.

Zamek można zwiedzać od piwnic aż po górne kondygnacje. Pięknie prezentuje się dziedziniec okolony na poziomie parteru i pierwszego piętra krużgankami. Najciekawsze pomieszczenia znajdują się na piętrze. Większość sal ma wspaniałe sklepienia gwiazdowe. Trasa zwiedzania wiedzie przez kaplicę zamkową, wielki refektarz, kaplicę domową, loch więzienny, salę audiencyjną, zamkowy kredens, refektarz i kapitułarz. Na ścianach wielu sal zachowało się sporo oryginalnych malowideł i polichromii.

W zamku działa Muzeum Warmińskie. W otoczeniu stylowych wnętrz zaprezentowano bogaty zbiór rzeźby, malarstwa, mebli oraz dzieł rzemieślników. Niektóre eksponaty mają nawet XIV-wieczny rodowód. Wszystkie pochodzą z pracowni i warsztatów Warmii i Prus. Ciekawa jest także wystawa ikon rosyjskich z XVII-XX w.

54°07'33"N 20°34'59"E | na mapie:A

Lidzbark Warmiński Gotycki kościół parafialny św. św. Piotra i Pawła (XIV/XV w.)

Kościół św. Apostołów Piotra i Pawła zbudowano w XIV w., wieżę liczącą 66 metrów dobudowano w XV w.. Ołtarz główny pochodzi z początku XX w. Zdobia go posągi dwóch aniołów. Najstarszy boczny ołtarz pochodzi z XV-XVII w. Jednym z jego elementów jest rzeźba św. Anny Samotrzeciej z ok. 1500 r. W ołtarzu tym znajduje się też obraz Matki Boskiej Śnieżnej z XVII w.

Do najcenniejszych zabytków należą: barokowa ambona i chrzcielnica oraz XVII wieczne ołtarze z obrazem św. Walentego i św. Michała Archanioła. W posadzce i w ścianie kościoła umieszczono ponad 20 płyt nagrobnych, najstarsze z XVI-XVII wieku. Przed kościołem znajduje się barokowa dzwonnica dwie figury kamienne z XVIII wieku, a na kościelnym murze posągi apostołów.

54°07'28"N 20°34'48"E | na mapie:B

Lidzbark Warmiński Fragmenty murów miejskich z basztami (XIV w.)

Pierwsze obwarowania tego pierwotnie pruskiego grodu zaczęły powstawać w 1308 r. Mury obronne okalające cały

Lidzbark Warmiński wznoszono do II połowy XIV w., za rok ukończenia podaje się 1357. Otoczono głównie część wschodnią i północną miasta i w tym miejscu mury były bardzo masywne. Od strony południowej i zachodniej naturalną ochroną stała się rzeka Łyna, toteż pobudowano obwarowania znacznie słabsze, raczej o charakterze osłonowym.

Potężne mury które wzniesiono wzdłuż dzisiejszych ulic Hożej, Kasprowicza, Reja i Kajki, opatrzone dodatkowo bramami i basztami, utworzono także szeroką suchą fosę znajdującą się przed ich fasadą od strony północnej. Przez lata całość fortyfikacji wielokrotnie przebudowywano oraz poszerzano zasięg głównie w kierunku zachodnim, do muru dobudowywano również domy w większości przeznaczone dla miejscowej biedoty.

Ważniejsza, północna część obwarowań musiała być ogromną konstrukcją, świadczy o tym fakt że wielokrotnie odparła oblężenia i to te właśnie fragmenty zachowały się do dnia dzisiejszego.

Obecnie ta niewielka część poddana została rewitalizacji i udostępniona do zwiedzania. Jest to jednak tak cenna pamiątka po układzie urbanistycznym dawnego Lidzbarka, że nie tylko mury ale i cały obszar wokół nich objęty jest ochroną prawną.

54°07'35"N 20°34'38"E | na mapie:C

Lidzbark Warmiński

Wysoka Brama

Ten późnogotycki obiekt wzniesiony w 1352 r. (inne źródła podają lata 1466-78) to jedyna z trzech bram które wówczas prowadziły do miasta. Dwie pozostałe bramy, Dobromiejska i Młyńska, niestety nie zachowały się do naszych czasów, wspomniana Brama Wysoka przetrwała też tylko w formie fragmentarycznej gdyż jest to dokładnie przedbramie. Przy przedbramiu istniał kiedyś barbakan, który usunięto w 1868 r., i pomimo tego że brama nie dotrwała w swoim oryginalnym kształcie to i tak pretenduje do miana najbardziej monumentalnej budowli tego typu na

Warmii i Mazurach reprezentującej styl gotycki. Nie bez powodu jest zaliczana do zabytków pierwszej klasy.

Wzniesiono ją z czerwonej cegły, jest czterokondygnacyjna, po bokach znajdują się dwie półokrągłe baszty, łączą je ze sobą główny korpus bramowy w którym znajduje się centralna część przyziemia czyli ostrołukowy przejazd.

Brama spełniała różne funkcje, m.in. była nowoczesnym jak na tamte czasy bastionem przystosowanym do walk artyleryjskich. Świadczy o tym rok 1520 gdy podczas oblężenia była miejscem ostrej wymiany ognia. To właśnie na pamiątkę tych wydarzeń w różnych miejscach w murowano w ściany kamienne kule. W 1850 r. dokonano przebudowy górnej części a w 1868 r. całość przejęły władze państwowe urządzając w tym areszt sądowy, który funkcjonował aż do końca I wojny światowej. To właśnie z tego okresu pochodzą charakterystyczne blendy czyli zamurwane okna. Szkoda, że budowla ta dorównująca innym tego typu obiektom w Polsce pozbawiona jest możliwości zwiedzania. Jej uroki można podziwiać tylko z zewnątrz.

54°07'34"N 20°34'37"E | na mapie:D

Lidzbark Warmiński

Ratusz

Ratusz jako siedzibę władz miejskich wybudowano na przełomie XIX i XX wieku, a rok 1903 podaje się jako oficjalna datę rozpoczęcia działalności. Gotycki poprzednik tego budynku uległ całkowitemu zniszczeniu podczas pożaru który wybuchł w 1865 r. Z dawnego obiektu zachowały się fundamenty i jako, że była to najokazalsza budowla tego typu na Warmii, więc powstała obecnie inicjatywa całkowitego zrekonstruowania tej budowli.

Nowy ratusz wybudowano w stylu neogotyckim na planie litery „L”;, z czerwonej cegły i przykryto dwuspadowym dachem. Chyba najbardziej charakterystyczną cechą tego dwukondygnacyjnego budynku jest czworoboczny wykusz podwieszony na dużym wsporniku i znajdujący się w narożniku fasady. Ta

nadbudówka swoim wyglądem przypomina basztę obronną, a dodatkowy urok nadaje attyka zakończona blaszanym, namiotowym hełmem i iglica na jej szczycie. Od ulicy Ratuszowej na uwagę zasługuje trójkątny szczyt przedzielony symetrycznie blendami i zakończony wieżyczkami o czworokątnym przekroju. Wejście do ratusza prowadzi przez zamknięty półkoliście portyk, podobnego kształtu są wszystkie parterowe okna.

Obiekt ten znajduje się na wspomnianej już ulicy Ratuszowej i spełniał swoją rolę czyli jako siedziba władz miejskich do roku 2008. Obecnie pełni rolę jako ośrodek kulturalno – oświatowy.

54°07'36"N 20°34'50"E | na mapie:E

Lidzbark Warmiński

Cerkiew, dawny kościół ewangelicki (1818–1823)

Ten dawny kościół ewangelicki to prawdopodobnie najwybitniejszy przykład sakralnej architektury protestanckiej na Warmii. Ta niezwykła budowla powstała w latach 1818 – 1823 i całe przedsięwzięcie zostało sfinansowane ze środków króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III. Projekt tego dzieła wykonano w Berlinie w Wyższej Deputacji Budowlanej i jest bardzo śmiały jak na tamte czasy. Architekt zastosował tutaj idee łączenia historycznych form pochodzących z różnych epok i stylów w nowatorskie struktury pod względem kompozycji i estetyki.

Świątynia jest dwuwieżowa, drewnianą konstrukcją ryglową na kamiennej podmurówce, oszalowana, posiada trzy nawy i płytkie prezbiterium od północy. Generalnie można ją nazwać pseudoromańska bazyliką emporową, podparta czworobocznymi słupami i otwarta do nawy głównej szerokimi półkolistymi arkadami.

Po zakończeniu działań wojennych, w skutek zawieruchy dziejowej z Lidzbarka zniknęli ewangelicy, kościół

ewangelicki jako budynek przestał mieć racje bytu. W 1947 r. w ramach „Akcji Wisła” na teren ówczesnego województwa olsztyńskiego przesiedlono przymusowo 56 tysięcy Ukraińców, a wśród nich grekokatolików i prawosławnych. I to właśnie prawosławni otrzymali tę świątynię, bardzo szybko przystosowując ją do sprawowania liturgii wschodniej, usuwając dawne wyposażenie i umieszczając współczesny ikonostas. Dawna ewangelicka bazylika zmieniła się w prawosławną cerkiew pod wezwaniem Świętych Apostołów Piotra i Pawła, należąca do dekanatu Olsztyn i diecezji białostocko – gdańskiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Cerkiew znajduje się przy ulicy Wysoka Brama, a 17 grudnia 1957 r. wpisana została do rejestru zabytków.

54°07'38"N 20°34'31"E | na mapie:F

Lidzbark Warmiński

Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego

W 1709 roku zbudowano w tym miejscu kaplicę jako wotum dziękczynne za odwrócenie epidemii dżumy. Obecny kościół, według projektu budowniczego Ernesta Mazura, postawiono podczas rządów biskupa Krasickiego w 1798 roku. Wynika to z zachowanej na dachu chorągiewki właśnie z tą datą. Wyposażenie wnętrza jest barokowe i pochodzi z około 1790 roku. Ołtarz główny pochodzi z XVIII w. W środku umieszczono obraz Matki Boskiej Częstochowskiej pokryty kotarą. Lewy boczny ołtarz barokowy stanowi pomniejszoną kopię obrazu ołtarza głównego. Ołtarz boczny prawy, również z XVIII w. z obrazami z XIX w. Ambona z początku XIX w. - drewniana.

54°07'16"N 20°33'35"E | na mapie:G

Lidzbark Warmiński

Rozrywkowe miasto

Raz do roku, w sierpniu, Lidzbark Warmiński staje się najweselszym zakątkiem Polski. U stóp XIV-wiecznego zamku, dawnej rezydencji księcia biskupa Ignacego Krasickiego, mistrza bajek i satyry, odbywają się Biesiady Humoru i Satyry. To najstarszy w Polsce przegląd kabaretów, organizowany od 1976 r. Na lidzbarskiej estradzie występują najpopularniejsze polskie kabarety, prezentują się najlepsi autorzy. Dzięki telewizyjnym transmisjom impreza znana jest w całym kraju. Barwny korowód na ulicach miasta i koncerty w amfiteatrze można oglądać w czasie odbywających się w połowie sierpnia Dni Lidzbarka. Mieszkańcy świętując, wspominają szczęśliwy dla ich grodu fakt nadania praw miejskich w 1308 r. przez biskupa Eberharda z Nysy.

To, że wielu obecnych mieszkańców Lidzbarka pochodzi z Wileńszczyzny, tłumaczy fakt organizowania w niedzielę około 4 marca jarmarku kaziukowego nazwanego tutaj Kaziuki-Wilniuki. To tradycja z okolic Wilna, gdzie czci się dzień patrona Litwy, św. Kazimierza. Tego dnia Lidzbark nabiera kresowego charakteru. Występują goście - polskie chóry i zespoły taneczno-muzyczne z Wileńszczyzny. Przywożą do Lidzbarka świeżość i autentyzm kresowego folkloru, zapomnianego w dzisiejszej Polsce. Organizatorzy zapewniają możliwość popróbowania przysmaków wileńskiej kuchni. Na zamku wystawiane są też prace wileńskich artystów. Na polach pomiędzy Ignalinem a Lidzbarkiem co roku odtwarzana jest bitwa, która rozegrała się tu 10 czerwca 1807 r. Francuzi, którymi dowodził sam cesarz Napoleon Bonaparte, starli się wówczas z wojskami koalicji rosyjsko-pruskiej. W wyniku krwawej, nierozstrzygniętej bitwy Francuzi zajęli Lidzbark, po czym pociągnęli na północ, by 14 czerwca ostatecznie rozbić przeciwnika w bitwie pod Frydlandem (obecnie Prawdinsk w Rosji). Konsekwencją tej wiktorii był dla Francuzów korzystny pokój zawarty w Tylży (obecnie Sowieck w Rosji), a dla Polaków odzyskanie okrojonej państwowości w postaci Księstwa Warszawskiego.

Z dużym rozmachem zorganizowane obchody rocznicy bitwy lidzbarskiej, znanej historykom raczej jako bitwa pod

Heilsbergiem (niemiecka nazwa Lidzbarka Warmińskiego) nie ograniczają się tylko do rekonstrukcji starcia. Przez kilka czerwcowych dni w mieście odbywają się parady wojsk w historycznych mundurach, można oglądać żołnierskie obozowiska, a w nich m.in. markietanki przy pracy. W zamkowych salach odbywa się bal oficerski, w kinie wyświetlane są filmy o tematyce związanej z epoką napoleońską.

Przy wyjeździe z Lidzbarka w stronę Dobrego Miasta znajduje się Ośrodek Sportów Zimowych "Góra Krzyżowa". Są tu trasy zjazdowe na oświetlonych i sztucznie naśnieżanych stokach, obsługiwane przez dwa wyciągi. Trasy mają homologację, a nad bezpieczeństwem narciarzy czuwają ratownicy. Małymzomani mogą spróbować swoich sił na skoczni narciarskiej. Działa też lodowy tor saneczkowy. Latem zimowa trasa dla biegaczy narciarskich zamienia się w trasę dla rowerzystów górskich.

54°07'33"N 20°34'50"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. brother2010, , fot. encore55, , fot. Prosiaczek, fot. encore55, , fot. encore55

Trasa dodana przez: km_nida

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 25 sierpnia 2024 02:21:11